

מזת' קזת הפז שז

וואס דורך איר שפירט מען די זיסקייט פונ'ם באשעפער

משיחותיו של הגה"צ רבי מנחם ברוך יאזע שליט"א בעל 'מתיקות התורה'

סיפור לשולחן שבת

השגחה בכיס של חליפה

ימי החנכה מסמלים על חסד ה' שבשגרה, שעלינו להאיר אותם ולעשות מהם עסק, ובזה כל חיינו נהיים מקשה אחת של אמונה וקרבת ה'. כמו שכתב המשנה ברוה (תרצו ס"ק א), שכל סעודה שעושים לזכר נפלאות ה' היא סעודת מצוה.

בכל מעשה שאדם עושה, בידו להחליט אם המעשה יהיה גשמי בלבד או להפך אותו למעשה קדוש. זו עבודה לכל אחד ואחד בכל זמן ובכל מקום, שבמקום לעסוק כל הזמן במעשים טכניים בלבד - נדבר מה' ומהנסים הקטנים וההשגחות שאנו רואים בכל יום ויום.

ונביא כאן מעשה נפלא של השגחה פרטית, שארע לחתן לפני חתנתו.

פדרפם של חתנים, יצאתי לסבב קניות של בגוד לחתנה. הגעתי לחנות של חליפות, הנחתי את החליפה שלי בצד והתחלתי למודד חליפות. היתה לי מעטפה גדולה שהיתה מלאה בשטרות לצורך הקניות, חששתי להשאיר אותה בחליפה ונטלתי אותה אתי.

כשמדדתי את אחת החליפות, הכנסתי את המעטפה לתוך פיס

<< המושך כעמוד ד

לקח מהפרשה

להאיר את הטוב

שבתוכנו לטוב. לכל אחד ואחד יש כחות ורצונות, וכאשר אדם מנתב אותם לטוב הוא לא מחפש דברים שליליים.

זו העבודה של ימי החנכה - לסלק את החשך של מלכות יון על ידי הדלקת נרות חנכה. חשך לא מגרשים במקלות, מדליקים אור והחשך מסתלק מאליו. וזה ענין הגר דלוק המובא בגמרא הנ"ל -

שכאשר אדם מאיר ומשמח את בני ביתו שנמשלה לנר, הוא זוכה שגם המלאך הרע נהפך לו לאוהב ומברך אותו.

זו היתה גדלתו של יוסף הצדיק, שראה תמיד את הטוב, גם כשמכרו אותו בעבור מחיר נעלים והיתה זו השפלה גדולה עבורו להרגיש שכביכול ערכו לא עולה על שווי של עשרים שקלים, גם בהשפלה גדולה זו הוא לא נפל ברוחו, הוא התחזק בכך שה' מעריך אותו מאד ואוהב אותו.

ובדרך למצרים הוא הלך לקבר אמו רחל, והתבונן היא <<

"וישב יעקב", איתא בבראשית רבה (פ"ד) "בקש יעקב לישב בשלוח, אמר הקב"ה לא דין לצדיקים מה שמתקן להם לעולם הבא, אלא שמבקשים לישב בשלוח בעולם הזה, מיד קפץ עליו רוגזו של יוסף". העולם הזה הנו עולם של נסיונות וקשיים, זו המעלה - שלמרות הכל אנו עובדים את ה' בנאמנות ובשמחה.

יעקב אבינו עבר זמנים רבים של קשיים ונסיונות, אולם הוא לא נפל ברוחו, הוא רק גדל על ידיהם.

כענין שאנו רואים בפרשה הקודמת שיעקב אמר למלאך "לא אשלחה כי אם ברכתני" - יעקב הכניע את שרו של עשו והפך אותו לברכה.

ענין זה מובא בגמרא, שבלי שבת מלוין את האדם שני מלאכי השרת, וכאשר הם רואים גר דלוק ומטה מצעת לכבוד שבת, המלאך הטוב מברך את האדם שפך יהיה לשבת הבאה והמלאך הרע עונה אמו בעל כרחו.

ולזכות לכה, צריך להפך את הרע

חפש חסרונות בשלמה מלכנו והוכיח אותו ואת בנו. ובאמת צדק בעצם תוכחתו, אבל מכיון שעשה זאת לא לשם שמים ובגישו ברבים בתוכחה זו - הוא אבד את עולמו (סנהדרין קא:).

מאידך, כִּאֲשֶׁר אָדָם לֹא מִחְפֵּשׁ לְהִיּוֹת בְּרָאשׁ, וְאִדְרָבָה הוּא מִחְפֵּשׁ לְהִצְטַנֵּעַ וּלְהִגִּיעַ לְשִׁלְמוֹת שְׁלוֹ עִם בּוֹרָא עוֹלָם, הוּא יִזְכֶּה לְשִׁלְמוֹת וְכֵן הוּא לֹא יִשְׁבֵּר מְקַשְׂיִים וּנְפִילוֹת, כִּי גַם כֶּךָ הוּא מְרַגֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ שֶׁפֶל וְקָטָן.

לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, הֵיכֵן שֶׁהוּא, יֵשׁ אֶת הַקְּרִיאָה שֶׁקָּרָא הַבוֹרָא לְיִרְבָּעִים - חֲזוֹר בְּךָ! בְּכָל יוֹם יֵשׁ לְאָדָם מִחְשְׁבוֹת לְטֵב וּלְמוֹטֵב, וְאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת חָכֵם לְבַחֵר בְּטוֹב וּלְרַאוֹת אֶת הַטוֹב.

וְעַל כֵּן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת חֲשׁוֹבוֹן נֶפֶשׁ עַל דְּרַכְנוֹ, לְשֵׁבֶת עִם עֲצָמָנוּ וּלְהִתְבַּוֵּן אִם אָנּוּ מִתְנַהֲגִים כְּרְאוּי, אִם אָנּוּ מְשֻׁרִים הַרְגֵּשׁה חֵיבוּבִית אוֹ שֶׁתְּמִיד יֵשׁ לָנוּ תְלוּנוֹת, אִם אָנּוּ יוֹדְעִים לְפָרְגֵן וּלְהַחְמִיא לְבַנֵּי בֵיתָנוּ אוֹ שֶׁתְּמִיד יֵשׁ לָנוּ טְעֻנוֹת כְּלַפֵּיהֶם.

כָּל מַעֲשֵׂי הַשְּׁבָטִים הַקְּדוּשִׁים הָיוּ לְשֵׁם שְׁמִים, וְהַקְּב"ה מְנַה אֹתָם שׁוֹב וְשׁוֹב מֵרַב חֲבַתָּם, וְאִין לָנוּ שׁוֹם הַשְּׂגָה בְּמִכִּירַת יוֹסֵף. וּבְכָל זֹאת הַתּוֹרָה כְּתוּבָה פְּרֻשָּׁה זוֹ לְלַמְדָנוּ יְסוּד גְּדוֹל - כִּמְהָ צָרִיךְ לְהִזְהַר בְּכַבּוּד הַבְּרִיּוֹת, לְבָרֵחַ מִמְחֻלְקַת כְּמוֹ מֵאֵשׁ! הָיִית שְׁאָדָם יָכוֹל לְחַיּוֹת בְּטָעוֹת שְׁנִים עַל גְּבִי שְׁנִים, וְלְהִיּוֹת בְּטוֹחַ שֶׁהוּא צוֹדֵק וְחִבְרוֹ טוֹעֵה, וְרַק בְּסוֹף יִתְבַּרֵּר לוֹ כִּמְהָ חִבְרוֹ צָדֵק וְהַמְחֻלְקַת הִיְתָה לְחַנּוּם.

וּבְכָל הַתְּלַבְּטוֹת נִתְיַעֵץ עִם הַתְּלַמִּידֵי חֻכְמִים, שְׂאֵלוּ הָיוּ הַשְּׁבָטִים מִתְיַעֵצִים עִם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב אֲבוֹתָנוּ הַקְּדוּשִׁים, לֹא הָיוּ בְּאֵים לִידֵי מִכִּירַת יוֹסֵף. בַּל נִטְעָה לְחַשְׁבַּ שְׁצָרִיךְ לְרַדֵּף אֶת הַזּוֹלָת, אִדְרָבָה, נִחְפֵּשׁ כִּיצַד לְהַמְלִיךְ אֶת הַשֶּׁנִי. וּכְבָר אָמְרוּ חַז"ל, "אֵל תִּדְיִן אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְמִקוֹמוֹ", אֵי אִפְשֵׁר לְדַעַת מֵה עוֹמֵד מֵאַחֲרָי מַעֲשִׂיו שֶׁל הַשֶּׁנִי, מֵה עָבַר עָלָיו וְאֵיךְ הוּא מְרַגֵּשׁ.

יְסוּד נוֹסֵף אָנּוּ לּוֹמְדִים בְּגִנוֹת הַקְּנָאָה, שְׁאָדָם יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים נוֹרְאִים מִחֻמַּת הַקְּנָאָה. וּבְכַדֵי לְהַנְצִיל מִכֶּה, עָלִינוּ לְהִיּוֹת שְׁקוֹעִים בְּטוֹב הַמְרָבָה שֵׁישׁ לָנוּ וְלֹא לְהִתְעַנֵּן בְּמֵה שְׁקוֹרָה אֲצֵל הַזּוֹלָת. כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ אֶת ה' חֲבִילָה' שְׁלוֹ, וְגַם אִם כְּלַפֵּי חוּץ הַכֹּל נִרְאָה אֲצֵל הַשֶּׁנִי מְצֻלָּח, אֵי אִפְשֵׁר לְדַעַת עִם אֵיזָה קִשְׂיִים הוּא מִתְמוֹדֵד. וְגַם עַל כֶּךָ אִפְשֵׁר לְדְרוֹשׁ אֶת מֵאֲמַר חַז"ל הַנֶּ"ל - אֵל תִּדְיִן אֶת חֲבֵרְךָ וְתִקְנָא בּוֹ, עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְמִקוֹמוֹ וְתִרְאָה אֶת הַקִּשְׂיִים שְׁלוֹ וְתִרְאָה שְׂאִין לָךְ בְּכָלֵל מֵה לְקַנְאוֹת.

ה' יִזְכְּנוּ לְהָאִיר וּלְשַׁמּוֹחַ בְּחֻלְקָנוּ הַטוֹב, וּלְהַתְרַחֵק מִכָּל מִחְלָקַת, וְעַל יְדֵי כֶּךָ נִזְכֶּה לְכָל טוֹב בְּזֶה וּבְבָא.

הַתְּעַלְתָּה וְזָכְתָּה לְכָל מֵה שֶׁזָּכְתָּה דוֹקָא עַל יְדֵי שְׁעֻמָּדָה בְּנִסְיוֹנוֹת וּתְרָה לְלֵאָה. וְהוּא שְׂאֵב מִכֶּךָ כַּחוֹת לְהַתְּעַלּוֹת עַל הַהַרְגֵּשָׁה הַמְרָה שֶׁהִיְתָה לוֹ וְלֹא לְהַקְפִיד עַל אֲחִיו אֶלָּא לְוַתֵּר לָהֶם, וּלְהִתְבַּוֵּן וּלְשַׁמּוֹחַ בְּטוֹב שֵׁישׁ לוֹ, וְכֵן הוּא הַתְּבַוֵּן שֶׁדוֹקָא עַל יְדֵי הַקִּשְׂיִים הוּא זוֹכֵה לְקִנוֹת שְׁפָלוֹת וְהַכְּנָעָה - שְׁכַעַת הוּא מְרַגֵּשׁ יוֹתֵר קִרְבַּת ה'.

וּלְפִיכֶךָ זָכָה יוֹסֵף לְמַלְכוּת, כִּי מַלְכוּת בְּרָאשׁ וּבְרָאשׁוֹנָה מִתְחִילָה בְּאָדָם עֲצָמוֹ - שֶׁהוּא מוֹלֵךְ וְשׁוֹלֵט עַל רַגְשׁוֹתָיו וְרַצוֹנוֹתָיו, אָדָם שִׁיּוֹדַע לְהַתְּעַסֵּק רַק בְּטוֹב וְלְהַפְּךָ אֶת הָרַע לְטוֹב הוּא מְלֵךְ אֲמַתִּי.

וּלְפִי זֶה יוֹבֵן מִדּוּעַ בַּעַת שִׁיּוֹסֵף הוֹרֵד מִצְרַיִמָה הַתּוֹרָה מִפְּרֻטַּת שֶׁהִיָּה לוֹ רִיחַ טוֹב בְּעֻגְלָה שֶׁל הַיִּשְׁמַעְאֵלִים שֶׁקָּנוּ אוֹתוֹ, שֶׁלְכְּאוּרָה יֵשׁ לְהַבִּין, מֵה זֶה מְשַׁנֵּה לְיוֹסֵף כַּעַת הַרִיחַ הַטוֹב, הֲלֹא כַּעַת הוּא יוֹרֵד לְגָלוּת וְהוּא מְרַחֵק וּמְנַגֵּד מִבֵּית אָבִיו? אוּלָם דוֹקָא זֶה הָיָה הַנְּסִיוֹן שֶׁל יוֹסֵף - אִם הוּא יְהִיָּה עֲסוּק בְּקִשְׂי וּבְמֵה שְׂאִין לוֹ, אוֹ שֶׁהוּא יִתְמַקֵּד לְחַשְׁבַּ בְּטוֹב שֶׁה' נוֹתֵן לוֹ גַּם כַּעַת - בְּחֻסְדַּ שֶׁל הַרִיחַ הַטוֹב שֶׁה' נוֹתֵן כַּעַת בְּאִפּוֹ, וְזֶה יִתֵּן לוֹ כַּח לַעֲמוֹד בְּקִשְׂי, כִּי הוּא יִרְגֵּשׁ שֶׁהַכֹּל מְשַׁנָּח מִלְּמַעְלָה לְטוֹב לוֹ.

וְזֶה מֵה שֶׁכְּתוּבָה הַתּוֹרָה: "אֶלֶּה תִלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף" - כָּל הַקִּשְׂיִים שֶׁהָיוּ לַיַּעֲקֹב הָיוּ גַּם לְיוֹסֵף, וְדוֹקָא עַל יְדֵי כֶּךָ זָכָה יוֹסֵף לְהַמְשִׁיךְ אֶת דְּרָכּוֹ שֶׁל יַעֲקֹב. דוֹקָא כְּאֲשֶׁר אָדָם יוֹדַע לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַקִּשְׂיִים לְקִרְבַּת ה' - כְּאֲשֶׁר אָדָם יוֹדַע לְהַתְּמַקֵּד בְּטוֹב, חִיָּיו מְאֻשְׁרִים.

וְזוּהִי הַמַּהוּת שֶׁל חֲנֻכָּה - לְהָאִיר אוֹר קָטָן גַּם כְּשֶׁהַכֹּל נִרְאָה מְסֻבִּיב חֲשׁוּף. וְזוֹ הִיְתָה מַעֲלָתוֹ שֶׁל דָּוִד מְלַכְנוּ, שְׂאֵנוּ קוֹרְאִים בְּחֻנְכָּה אֶת הַהִלָּל שְׁבוּ מִתְאַר דָּוִד אֶת כָּל הַקִּשְׂיִים שֶׁהָיוּ לוֹ, שֶׁהִיָּה אָבֵן שֶׁמְאַסּוּ אוֹתוֹ הַבוֹנִים, וְדוֹקָא עַל יְדֵי כֶּךָ זָכָה לְהִיּוֹת רֹאשׁ פְּנֵה.

דָּוִד הַרְגִישׁ שֶׁלֹּא מוֹגִיעַ לוֹ כְּלוּם וְשִׁמַּח בְּכָל טוֹב שֶׁכֵּן הִיָּה לוֹ, הוּא הַתְּפַעֵל מִכָּל דְּבָר בְּבְרִיאָה וְהַרְגִישׁ בְּכָל עַת אֶת קִרְבַּת ה' עָלָיו, שְׁבָרַב רַחֲמָיו מְקִים אוֹתוֹ מֵאַשְׁפוֹת וּמְרַעִיף עָלָיו כָּל טוֹב.

הַמְּלָכוֹת שֶׁל הָאָדָם נִמְדַדְּת בְּהַתְּנַהֲגוֹת שְׁלוֹ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ, אִם אָדָם מִחְפֵּשׁ שֶׁכֶּלֶם יַעֲשֶׂה אֶת מֵה שֶׁהוּא רוֹצֵה וְהוּא מְטִיל אֵימָה יִתְרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, זֶה מְרָאָה שֶׁחֲסָר לוֹ בְּעֲצָמוֹ. מֵאִידֵךְ, כְּאֲשֶׁר אָדָם מִחְפֵּשׁ הַיֵּאֵךְ לְהַמְלִיךְ אֶת הָאַחֲרִים וְלַתֵּת לָהֶם הַרְגֵּשָׁה טוֹבָה, וְהוּא חֻזַּק בְּדַעַתוֹ לְרַאוֹת אֶת כָּל הַטוֹב, זֶה סִימָן שֶׁטוֹב לוֹ.

חַז"ל אוֹמְרִים דְּבָר נוֹרָא עַל יִרְבָּעִים בּוֹ נִבְט, שֶׁהַקְּב"ה אָמַר לוֹ, חֲזוֹר בְּךָ וְאֵינִי וְאֵתָה וְבוֹ יֵשִׁי נְטִיל בְּגוֹ עֵדוֹ. וְיִרְבָּעִים שְׂאֵל מִי בְּרָאשׁ. יִרְבָּעִים חִפְשׁ לְהִיּוֹת בְּרָאשׁ, וּלְפִיכֶךָ הוּא

הטובות שהוא עושה עמנו תמיד בלי גבול, ומכין שִׁבְדֵי לְבוֹא לְהַפְרָה מֵעֵמֶק הַלֵּב צָרִיךְ לְהֵאִיר, לְפָרֵט וּלְסַפֵּר אֶת הַחֲסָדִים, עַל כֵּן קָבְעוּ חֲזו"ל לְהַדְלִיק נְרוֹת, לְרַמֵּז שֶׁמִּטַּל עֲלֵינוּ לְהֵאִיר וּלְהַפִּיץ אֶת חֲסָדֵי ה', שֶׁעַם כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵל וְשֶׁעַם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפָרֵט.

וּבִדְאִי שֶׁאֲסוּר לָנוּ לְהַחֲמִיץ אֶת הַנִּפְלְאוֹת הָעֲצוּמִים וְהַכְּבִירִים שֶׁהֵיוּ בְּמַלְחָמוֹת הָאֲחֵרוֹנוֹת, שֶׁרָאִינוּ כָּלְנוּ אֶת הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרִטִית שֶׁל ה' עֵין בְּעֵין, שֶׁהִפָּר אֶת מְזִימוֹתֵיהֶם הָרַעוֹת וְהָאֲכֻזָּרוֹת שֶׁל הַגּוֹיִם הָאֲרוּרִים, יִמַּח שְׁמֵם וְיִאֲבֵד זְכָרָם, וּמִטַּלָּת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַחוּבָה לְשִׁבְתָּהּ וְלַהוֹדוֹת לְקַבֵּ"ה, וְלַעֲשׂוֹת רְקוּדִים שֶׁל הַפֶּרֶת הַטּוֹב וְשִׂמְחָה עֲצוּמָה בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שִׁמּוֹ.

ג. הַסְּבִיבּוֹן מִלְּמַד אוֹתָנוּ שֶׁנִּסְתַּכַּל עַל כָּל הַטּוֹב שֶׁאֲנוּ מְסוּבְּבִים בוֹ, וְעַל כֵּן הַסְּבִיבּוֹן מְסַתּוּבֵב בְּצוּרַת מַעְגָּל, לְלַמְּדָנוּ לְרַקֵּד וּלְשַׂמֵּחַ עִם יְלָדֵינוּ, וְנוֹדָה בַּמַּלִּים שֶׁלָּנוּ עַל הַמְּשֻׁפָּחָה, עַל קִרְבַּת ה' שֶׁאֲנוּ זֹכִים לָהּ, עַל הַבַּיִת, עַל שֶׁאֲנוּ זֹכִים לְגוֹר בְּאֶרֶץ הַקִּדְשׁ, וְכֵן נִהְיֶה מְסוּבְּבִים בְּחֲסָדֵי ה' וְאֶהְבְּתוּ.

א. יְמֵי חֲנֻכָּה מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ לְהִתְבּוֹנֵן בְּחֲסָדֵים הַגְּדוֹלִים שְׁבִיּוֹם יוֹם, וּלְפִיכֵךְ מְדַלְקִים נְרוֹת לְלַמְּדָנוּ שֶׁעֲלֵינוּ לְהֵאִיר וּלְגַלּוֹת לְלִבָּנוּ אֶת חֲסָדֵי ה' שֶׁעֲלֵינוּ וּכְעֵינָן שֶׁאֲמַר רַבִּי חֲנִינְיָא בֶּן דּוּסָא לְבַתּוֹ, מִי שֶׁאֲמַר לְשִׁמּוֹן וְדַלְקָא יֵאמַר לְחַמֵּץ וְיִדְלַק, וּבִזְבָּה אֶפְשָׁר לְתַרְץ אֶת קִשְׁיַת הַבַּיִת יוֹסֵף מְדוּעָה אֲנוּ מְדַלְקִים שְׁמוֹנֶה נְרוֹת וְלֹא שֶׁבַע, הֵיחֵד שְׁבִיּוֹם הָרֵאשׁוֹן אֲנוּ מְדַלְקִים עַל חֲסֵד הַנֵּס שֶׁהַשִּׁמּוֹן עֲצָמוּ דַלְקָא, לְלַמְּדָנוּ שֶׁהַטַּבַּע עֲצָמוּ הוּא נֵס.

כְּדַבְּרֵי הַרְמְבַּ"ן הַיְדוּעִים שֶׁמֵּהַנֵּסִים הַגְּלוּיִים אֲנוּ מְגַלִּים אֶת הַנֵּסִים הַנִּסְתָּרִים שֶׁאֵין שׁוֹם טַבַּע וּמִקְרָה בְּעוֹלָם אֲלֵא הַכֹּל בְּגִזְרוֹת עֲלִיוֹן, מִה שֶׁאֲדָם חַי וְנוֹשֵׁם בְּכוּחוֹת עֲצָמוּ זֶה לֹא מוּבָן מֵאֲלֵיו, בַּל נַחֲכָה לְתַזְכּוּרוֹת פּוֹאֲבוֹת חֲלִילָה שֶׁיִּזְכְּרוּ לָנוּ כַּמָּה טוֹב לָנוּ שֶׁאֲנוּ לֹא מְרַתְקִים לְמִטָּה, שֶׁהַשְּׂרִירִים עוֹבְדִים וְאֲנוּ לֹא מְחַבְּרִים לְמַחֲלָל חֲמֵצָן אוֹ לְמַכּוֹנֵת הַנִּשְׁמָה.

ב. חֲנֻכָּה זֶה זְמַן שֶׁל הַדּוֹאָה לְקַבֵּ"ה, וְעַל כֵּן אֲנוּ מוֹסִיפִים הַלֵּל וְעַל הַנֵּסִים בַּתְּפִלָּה, וְעַל כֵּן בְּיָמֵים נְעִלִים אֲלוֹ רְאוּי לָנוּ לְהִרְבוֹת בְּהוֹדָאָה תְּמִימָה וּפְשׁוּטָה מֵעֵמֶק הַלֵּב לְקַבֵּ"ה, עַל כָּל

כָּל הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ לָנוּ, לְמִרוֹת שֶׁהוּא נִרְאָה קָטָן וְלַהֲגִדִּיל אוֹתוֹ, לֹא לְחַשֵּׁב שֶׁכָּל הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ לָנוּ הֵם דְּבָרִים קְטַנִּים וְטַבְּעִיִּים.

יַעֲקֹב אָבִינוּ חִזַּר עַל פְּכִין קְטַנִּים - הַמְּסַמְלִים לְתַאִים הַקְּטַנִּים שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּמַח, שֶׁבָּהֶם הוּא אוֹגֵר חֲכָמָה עֲצוּמָה לְאֵין עֲרָה, וְצָרִיךְ לְהַעֲרִיף שֶׁהַמַּח שֶׁלָּנוּ צָלוּל וְשֶׁהַזְּכוּר שֶׁלָּנוּ לֹא

בְּחֲנֻכָּה אֲנוּ מְדַלְקִים נְרוֹת, לְלַמְּדָנוּ עַל מַעֲלַת הַדְּבָרִים הַקְּטַנִּים, כַּמָּה הֵם יְקָרִים וּמְאִירִים - כָּל מַעֲשֵׂה קָטָן שֶׁל הָאָדָם עוֹמֵד לוֹ לְנִצַּח נְצִיחִים.

בְּמַדְרָשׁ עַל הַפְּרָשָׁה מוּבָא שֶׁאֲלוֹ הָיָה רְאוּבֵן יוֹדֵעַ שֶׁהַתּוֹרָה תִּכְתָּב עָלָיו "לְמַעַן הַצִּילוֹ מֵאֲחִיו לְהַשִּׁיבּוֹ אֶל אָבִיו", הוּא הָיָה נוֹשֵׂא אֶת יוֹסֵף עַל כַּתְּפָיו וְלוֹקַח אוֹתוֹ לְאָבִיו.

נִפְגָּם. וְכֵן כְּאֲשֶׁר אֲנוּ מְנִיחִים תְּפִלִּין שֶׁל יָד זֶה הַדּוֹאָה עַל בְּרִיאוֹת הָאֲבָרִים, וְתְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ זֶה הַדּוֹאָה עַל בְּרִיאוֹת הַמַּח שֶׁפּוֹעֵל בְּגוּפָנוּ כְּרָאוּי.

וְדוּקָא כְּאֲשֶׁר יַעֲקֹב נוֹתֵר לְבָדוּ - שֶׁיֵּשֵׁב עִם עֲצָמוֹ וְהִתְבּוֹנֵן בְּכָל הַטּוֹב - הוּא זָכָה לְכָה. דוּקָא כְּאֲשֶׁר אָדָם לּוֹקַח פֶּסֶק זְמַן מְמֹרָצַת הַחַיִּים וּמְהַרִּיצָה אַחֲרֵי הָעוֹלָם הַזֶּה יַחַד עִם שְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, הוּא יָכוֹל לְהִתְבּוֹנֵן כַּמָּה טוֹב לוֹ.

וְאֶפְשָׁר לְרַמֵּז שֶׁבְּחֲנֻכָּה יוֹשְׁבִים חֲצִי שָׁעָה לִּיד הַנְּרוֹת וּמְאִירִים אֶת כָּל הַטּוֹב, וְעַל יְדֵי כֵּךְ זֹכִים לְאוֹר הַגְּנוּז שֶׁהִיא רְאִיָּה שֶׁכֻּלָּה טוֹב.

נּוֹרָא נּוֹרָאוֹת! אִם כָּל יְהוּדִי וְיְהוּדִי הָיָה יוֹדֵעַ כַּמָּה ה' מְתַפָּאֵר עַל כָּל הַתְּגַבְּרוֹת שֶׁאָדָם מְתַגַּבֵּר עַל נְסִיווֹתָיו, עַד כַּמָּה ה' שֶׁמַּח כְּאֲשֶׁר אָדָם עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְכַמָּה הַתְּגַבְּרוֹת עַל הַפֶּעַס יִקְרָה בְּעֵינֵי ה', כַּמָּה שְׂמִירַת עֵינַיִם חֲבִיבָה לְפָנָי ה' - זֶה הָיָה נוֹתֵן לָנוּ כַּחוֹת לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים גְּדוֹלִים וְנְעִלִים.

הָעוֹלָם הַזֶּה הֵנוּ עוֹלָם הַנִּסְיוֹן, וְעַקֵּר הַנִּסְיוֹן הוּא שֶׁאָדָם לְפַעֲמַיִם לֹא בְּטוּחַ בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא נוֹהֵג כְּרָאוּי, וְאִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ כַּמָּה מַעֲשָׂיו רְצוּיִים לְפָנָי ה', כַּמָּה שׁוֹה מְלָה טוֹבָה שֶׁהוּא מַחֲזִק אֶת הַשֵּׁנִי, הֵיוּ לְאָדָם כַּחוֹת גְּדוֹלִים יוֹתֵר לְצַלּוֹחַ אֶת מְהֻמּוֹרוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה.

וְכֵן נְרוֹת חֲנֻכָּה הַקְּטַנִּים מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ לְהֵאִיר אֶת

בעל האבדה מחפש אותה. התפללתי לקב"ה שאוכל עוד היום להשיב את האבדה. לא ידעתי איך לאתר אותה, אני מרגיש את יד ההשגחה ואת כח התפלה שהתפללתי, ובדאי גם אתה התפללת".

הרגשתי כמה ה' מלנה אותי ונותן לי כל טוב, ומיד פתחנו יחד בשיר ושבח לבורא עולם. הרגשתי גם את מעלת כלל ישראל, עד כמה יהודי פשוט כאותו מוכר שמח לקיים את מצות השבת אבדה.

ווארט לשולחן שבת

חנכה זה זמן שאנו נמצאים בבית, וצריך לשבת ליד הנרות עם הילדים ולפרסם להם את האמונה, להאיר את חסדי ה' שעשה עם אבותינו ועמנו בכל יום ויום. לדבר על כל הטוב שה' עושה עמנו, לשיר שירים של הודאה, לשדר הרגשה חיובית בבית, ובפרט בימנו שאיבי ישראל נשאו ראש, עלינו לחזק את האמונה והבטחון בבורא שלא עזבנו מעולם ולא יטשנו לעולם.

וזה שאמרו חז"ל: "בכל דרכיך דעהו", בכל יום תעצור ותתבונן איך אתה דבק בה'. תאמר: רבוננו של עולם! אתה מנשים אותי, מפרנס אותי, נותן לי דעת מה וכיצד לעשות, אני מעריך אותך, אני אוהב אותך, אני מודה לך על כל הטוב, על המשפחה, על הילדים, על הבריאות, על כל החסד. אני מבקש ממך, שלעולם אדע שאני תלוי ודבוק בך, שאנצל את חיי לעשות טוב בעולם, מתוך ידיעה שאתה מעשה אותי.

וזה המהות של חנכה שאנו מדליקים נר קטן שמאיר, גם כשהכל מסביב חשוך, חז"ל אומרים (ילקוט) ו'חושך זו יין' - היונים לא רצו להרג את הגוף אלא את הנשמה שהיא אור ה', כאשר אדם שוקע בחושך של העולם הזה הוא ראה את הכל חשוך ותמיד הוא יראה חסרונות, אולם האמת שלא חסר לנו כלום, חסר לנו דעת, ואם יהיה לאדם שכל להאיר את כל הטוב שה' נתן לו תמיד, הוא יהיה מאשר פי הוא יראה את השגחת ה' גם בכל קשי ונסיון.

וזה לא קל בכלל, כי היצר מטעה את האדם ומחשיך לו את כל הטוב, כל קשי קטן הופך להר גדול שמעסיק את האדם כל היום וגורם לו מרמור וטרונניות. ולפיכך בימי החנכה - שמסמלים על הנצחון של כלל ישראל על יין על נצחון האור על החושך - חז"ל קבעו לנו להודות ולהלל, ללמדנו שהנצחון האמיתי הנו כאשר נפתח לאדם עיני השכל והוא ראה את כל הטוב שה' מסוכב אתו ומודה לו על כך.

החליפה, אחר כך החזרתי את החליפה. היות שהיה לי עוד כסף בכיס אחר, שלמתי בו על החליפה שהזמנתי ושכחתי לגמרי מהמעטפה.

המשכתי להסתובב בחנויות כשלקפתע אני מבחין שפלתה הפרוטה מהכיס. נזכרתי במעטפה שהיתה לי, והפכתי את כל הכיסים והשקיות שהיו לי, אך לא מצאתי זכר למעטפה. היתה לי עגמת נפש גדולה, היות שהמעטפה הכילה אלפי שקלים. הסתובבתי באותו יום בחנויות רבות, חזרתי, עם כל השקיות הרבות שהיו בידי, על כל המקומות שעברתי בהם, אך לא מצאתי.

הייתי מתש ורעב, ולא נשאר לי כסף אפילו לקנות משהו לאכול. נכנסתי לבית הפנסת שהיה ריק מאדם, נגשתי לארון הקדש והדמעות זלגו מעיני. הורי חתנו באותה תקופה גם את אחותי, ולא היה להם שקל מיתר. כאב לי מאוד על הכסף שאבד, והרגשתי שאין לי עם מי לחלק את הרגשתי. וכעת כשנגשתי לדבר עם ה', הרגשתי שה' מלטף אותי ועוטף אותי בחם ובאהבה.

היתה לי כזו הרגשה מתוקה ואמרתי לקב"ה, "רבוננו של עולם, אני אוהב אותך מאד, אני מודה לך על שהמצאת לי את זיווגי ואני עומד להתחתן כבר. אני יודע שהקשתי שיש לנו בבית הנם צרות של עשירים, כסף בא וכסף הולך והעקר שכל בני משפחתי בריאים ואני עומד בקרוב להקים בית נאמן בישראל. אבא היקר, אני לא רוצה לצער את הורי, אבקשך שתזמן לי את המעטפה שהיה בה כסף רב גם לקניות שלי וגם לתשלום עבור הדירה".

סימתי את תפילתי והרגשתי הקלה גדולה בלבי. החלטתי שלא לספר להורי בכדי שלא לצער אותם. שבת הביתה, לקחתי כסף מהחסכונות שלי ושלמתי את מה שהיה עלי לשלם.

יומים לפני החתונה שבתתי לחנות החליפות על מנת לקחת את החליפה שסדרה בדיוק לפי מדתי. מיד כשנכנסתי הבחנתי בבעל החנות שמתקדם לקראתי.

"קוראים לך בן ציון?" השבתתי בחיוב, ומיד הוא הלך אתי הצדה והראה לי מעטפה, ושאל אותי אם היא מפרת לי. מיד זיהיתי את המעטפה. שאלתי אותו איך הוא ידע לפנות אלי, ומנין לו שקוראים לי בן ציון. הוא הפך את המעטפה, ושם ראיתי את כתב ידי, היה שם טיוטה של הקדשה על גבי ההזמנה, שרציתי לכתב לאחד הרמיי"ם בשיבה, ובסוף כתבתי את שמי.

הוא ספר "בדיוק באותו בקר היה לי דחף משמים לסדר את החליפות, ולפתע הבחנתי בכיס של אחד החליפות בחפץ עבה, הכנסתי את ידי וגיליתי את המעטפה. הבנתי מיד שבדאי

ב"ד השון תשפ"ה לפ"ק

בס"ד

לכבוד הרה"ג ר' **משה שליט"א**
מו"צ בק"ק **ירושלים**

בדבר שאלתך בעניין הר' מנחם יאזוע נ"י, אודות הפרסומים בדבר מעורבות האגודה למען טוהר המחנה, הרינו להשיבך בדלקמן:

מבלי להידרש לעניין הטענה אודות הנחגות שונות בקבוצה זאת, מאחר ואין זה מעיסוקיה של האגודה. (הגם שידוע לנו על מכתב של ב"ד מסוים שיצא כנגדו בכל התוקף, אך אין רבני האגודה סומכים על הנ"ל בהיות כי אין הם ברי סמכא, וידוע לנו ממקרים אחרים שהקו המוביל של - לכה"פ - חלק מרבני הבי"ד הנ"ל הוא להשמיץ את הציבור החרדי כולו כאילו שהוא מעלים עין מדברים אלו, ואין הדברים שקולים אצל חלקם כפי דעת תורה ודרך המסורה).

ולפרטי הדברים הידועים לנו: בתאריך י"ב סיוון תשפ"ד פנו אלינו, הפנייה היתה לעזרה אודות הנ"ל בטענות על ענייני צניעות, אך אחרי הבקשה לשמוע את הפרטים והעובדות, הפנו את הידיעות לאחרים, ואחרים לאחרים, וכאשר פנינו אל האחרים, סרבו בכל תוקף מלשתף את ידיעותיהם.

הפונה הנ"ל הגיע אל פעילי ועסקני האגודה, בדרישה לטפל בעניין, ושוב, מבלי להביא ידיעות ברורות, או עדות ברורה מבלי ראשון על פגיעה וכדו', כמו"כ פנה הנ"ל להרה"ג ר' **שליט"א** לעסוק בעניין זה, והרב שלח אותו אלינו, ושוב התברר שאין בידו דברים ברורים.

כאשר פנו עסקני האגודה לכמה מהמתלוננים, בשיחה עם כמה מהם טענו הנ"ל למעשים אסורים שנעשו ע"י הנ"ל עם אחרים, וכאשר ביקשנו לדבר עם הנפגעים עצמם, לא נענו לנו עד לרגע זה, (וכמוכן שאין אנו סומכים על סיפורים של אחרים וכדו' בדברים חמורים כאלו אלא אחרי בירור מעמיק ואישי כל דבר לגופו) ובנוסף לא היה בידם לפרט פרטי הפגיעה ותאריך מדויק וכדו' אלא דיברו באופן כללי ביותר, (למעט אחד הטוען שהוא נפגע בעצמו, וכאשר פנו אליו מטעם האגודה, שוב הנ"ל דיבר באופן כללי ביותר ולא מסר עדות ברורה על מהות הפגיעה וכו'), ההתרשמות היא שאין בדברים אלו ובאופן הגדת עדויות, כאלו בכדי לפסול אדם ולפעול כנגדו בקשר לתלונות בענייני צניעות הנ"ל. כאמור שלא נכנסנו לענייני אחרים שאינם בתחום עיסוקה של האגודה.

תוך כדי הפעולות לברר מקור הדברים, הוצגו בפנינו נתונים מסמרי שיער, על דרכי פעולה ומניעים פסולים ביותר, (כגון נסיון להפיל את הר' מנחם הנ"ל וכדו').

ועתה, בענין הר"ת שהיה בבית דין העדה החרדית שנכחנו שם לפני הדיון הנה דברים כהווייתן, לקראת תחילת הדיון הוזמנו עסקני האגודה לבית הדין ע"י הגאון"צ הביד"צ שליט"א, (דבר שבשגרה בדיונים מסוג זה), לברר את ידיעותינו בנידון, העסקנים הגיעו והבהירו שעד כה לא הגיעו הדברים לכדי נתון מבוסס ואמין, ובכל אופן של בירור הדברים צריך להיות באופן מעמיק, ובשטרי ברורות, ולא שיטוח טענות והמשך פרסומים בציבור ללא החלטה תורנית מקובלת, יובהר, כי לאחר שבית הדין של העדה החרדית ביקשו לחתום על שטר ברורות, הר' מנחם הנ"ל הסכים לחתום על כך, והמתלוננים סרבו בכל תוקף.

אין לטוהר המחנה עד כה חו"ד נחרץ בנידון, אך דעתנו ברורה שהדברים חייבים בדיקה מעמיקה וברורה, ולא גיבוב מילים דרך פאשקווילים חוברות אנונימיות עלומי שם וכדומה.

בכ"ר
ההנהלה